

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vn. Magnus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

rd manumittebat seruum, referuatis ta men sibi operis seu seruitijs spiritualibus, quæ manumittenti præstare cogebantur, vti videre est c. eo libentius, eod. & c. 2. de successione ab intestato. Sed & quandoque ea reservatione serui, manumissi fuerunt & in sacris ordinati, vt quidquid acquirerent, ad ecclesiam, à qua libertatem consecuti fuerant. spectare deberet, c. 3. eod. Sed etsi absolute & simpliciter libertate donati fuerint, domino obsequia, & gratitudinis vicem præ-

stare obligati erant, ita vt dominum in iudicio accusare prohiberentur, alioquin in seruitutem reduci possent, cit. c. 3. §. Quibus. Et in c. nullus 4. hoc tit. manumissus degradari iubetur, si domino suo obsequij causa horas canonicas psallere recusauerit. Denique seruus ratione natiuitatis censeri debet, qui ex matre serua natus est, tamen pater liber fuerit. c. vlt. hoc tit. Nam partus sequitur conditionem matris.

TITVLVS XIX. DE OBLIGATIS AD RATIOCINIA ORDINANDIS, VEL NON,

CAPITVLVM Vn.

Magnus.

SUMMARIVM.

1. *Obnoxij ratiocinijs, vt Syndici, officiales seu curiales publici, & pupillorum tutores, ordinari non debent, nisi deposito munere, & redditis rationibus digni iudicati sint.*
2. *Excipiendi tamen sunt tutores & defensores personarum miserabilium, vel talium, qua auxilio ecclesie maxime indigere videntur.*
3. *Vti & ij, qui legitimi suorum agnatorum tutores sunt.*
4. *Constitutio hæc extendenda est ad ea etiam officia, aut negotiationes seculares, qua in clericis non tolerantur.*

D Rocurator, Syndici, Officiales seu curiales publici, & pupillorum tutores, ordinari non debent, nisi deposito munere, & redditis rationibus di-

gni visi sint. Alioquin si antequam à publicis eiusmodi muneribus liberi sint, in clericum assumantur, periculum est, ne ecclesia infametur. Ita statuit Concil. Carthag. 1. cap. 8.

Excipiendum est primò, Nisi quis tutor, aut defensor constitutus sit personarum miserabilium seu indefensarum, vel talium personarum, quæ ecclesie auxilio maxime indigere videntur. Cùm enim eiusmodi munera clericis suscipere pietatis causa concessum sit, c. 1. causa 21. q. 3. consequens est, vt ob tale munus susceptum à clericatu aliquis repelli non debeat.

Excipiendum secundò: Qui agnatorum suorum legitimi tutores sunt, ad ordines admitti possunt; quia etiam clericis tales tutelae suscipere concessum est, vti colligitur ex cit. c. 1. & docet Syl. ver. tutela, q. 3. & dixi lib. 3. Th. mor. tr. 4. c. 9. n. 4.

Excipiendum tertio, Quod consuetudine introductum sit, vt Clerici possint esse seculare Principum Consiliarij, Cancellarij, imò etiam Iudices in causis ciuilibus, non criminalibus, vti docet Suarez de cens. disp. 5. l. 3. n. 19. & dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 8. n. 4. Ideo ob tale munus non debet quis ab

ab ordinatione repelli, si alioquin dignus sit.

4 Deinde amplianda est constitutio, quippe quæ potius exempli causa officia quædã publica nominat, ut locũ habeat in omnibus officijs aut negotiationibus secularibus, quæ in clericis non tolerantur, sicuti Suarez notat cit. l. 3. n. 15. Cuiusmodi est obligatio militiæ c. vn. d. 53. obligatio feudi, ob quod personaliter seruire debeat, uti videre est apud Syl. ver. feudum, q. 8. Item vectigalium, agrorum colendorum conductiones, aliæque negotiationes clericis prohibitiæ, c. 2. & 4. causa 21. q. 3. c. 1. & 2. Ne clerici vel Monachi secularibus negotijs se immisceant, c. consequens, c. fornicari, d. 88. Quamobrem qui ordinationem sacram desiderant, ab his obligationibus, & functionibus prius liberi esse debent.

Quod si officio deposito obligatio remanet ratiociniorum, seu rationũ reddendarũ, tum ita distinguendum: Vel Reipubl. seu Magistratui rationes reddi debent, tum obligatus ordinari non debet, priusquam rationes reddiderit. Quia periculũ est, ne à Magistratu repetatur, tanquam rationibus ex publica administratione obnoxius, & inde lites oriantur, & ecclesiæ vexatio, c. 2. & 3. d. 51. c. vn. d. 53. iun. l. rescripto 6. §. debitores, ff. de muneribus, & l. officiales, 4. C. de Episc. & Clericis. Vel rationes reddi debent personæ priuatæ, aut ratione bonorum priuatorum, v. g. ex administratione tutelæ; tum probabiliter dicitur, hominem deposito officio, etsi rationes nondum reddiderit, ordinari posse, nisi periculum sit, ne exinde

clerus, aut ecclesia, cui adscriptus est, vexationem, aut infamationem patiatur. Ita enim colligitur ex hoc c. & iuribus suprã citatis, & docet Gl. hic ver. ratiocinia, Hostiensis §. quis obligatus, Innoc. n. 3. Ant. n. 3.

Periculum autem infamiæ, vel vexationis suberit primò: Si tutori v. g. lis de dolo, seu perfidia iam mota sit, vel postea mouenda existimetur. Quia si ex tali accusatione damnatus fuerit, reddetur infamis, l. furti, 6. §. mandati, ff. de ijs qui notantur infamia.

Secundò: Si ita rationibus obligatus sit, ut debitis soluendis impar existat, ideò que creditores ordinationi contradicant; tum ordinari non debet, priusquam se rationibus expediuerit. Ne lites à seculari foro trahantur ad Ecclesiasticum tribunal, quippe in quo ordinatus conueniendus erit: quia Actor forum rei sequi debet, c. cum sit, 8. de foro compet. Sed numquid ob solum æs alienum, cui debitor soluendo non est, à sacris Ordinibus repelli debet? DD. communiter negant, ut videre est apud Suarez cit. l. 3. n. 23. & seqq. Quia bona sua creditoribus cedendo postea securus erit, donec ad meliorem fortunã deuenierit. Qua de re dixi lib. 3. Th. mor. tr. 3. p. 1. c. 12. q. 1. Veruntamẽ si talis persona beneficio Ecclesiastico careat, neq; patronum habeat, qui spondeat se sustentationem ordinato daturum, si indigeat, tum ex causa paupertatis, seu insufficientis sustentationis à sacris Ordinibus repellatur, iuxta Concil. Trident. sess. 21. c. 2. de reform. Vtrum verò debitis obstrictus ad Religionem suscipi possit, disputavi eod. tr. 3. p. 1. q. 2.

Aaaa

TITV.